

Broj: 01 - 1702/7
Podgorica, 26 /06/2023. god.

INŽENJERSKA KOMORA CRNE GORE, potpredsjednica Upravnog odbora IKCG, Maja Velimirović Petrović, dipl.inž.arh., kontakt majavp58@gmail.com

MINISTARSTVO EKOLOGIJE, PROSTORNOG PLANIRANJA I URBANIZMA

PRIMJEDBE, PREDLOZI I SUGESTIJE
NACRT ZAKONA O IZGRADNJI OBJEKATA

Primjedba/predlog/sugestija 1:

Korigovati predhodna istraživanja u prethodna istraživanja.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1:

Gramatička primjedba.

Primjedba/predlog/sugestija 2:

Poslije člana 3 (načela), dodati poseban član 4, koji glasi:

"Član 4

(način obavljanja stručnih poslova ovlašćenih arhitekata i Inženjera)

- (1) Ovlašćeni arhitekti i inženjeri samostalno obavljaju stručne poslove iz ovog zakona.
- (2) Ovlašćeni arhitekti i inženjeri moraju stvarno obavljati svoje stručne poslove iz ovog zakona i biti lični prisutni svim stručnim poslovima koje obavljaju."

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2:

Ovaj član je prepisan iz Zakona o arhitektonskim i inženjerskim djelatnostima Republike Slovenije. U Zakonu u Sloveniji je ovaj zahtjev isto tako jako visoko kotiran i nalazi se u članu 5. Ako je primjenljiv za jednu zemlju iz EU, onda je i te kako primjenljiv i kod nas. Treba konačno staviti tačku na ustaljenu praksu da jedan (vodeći) odgovorni inženjer istovremeno obavlja svoju djelatnost na više različitih projekata, gradilišta ili gradova i time direktno ugrožava kvalitet obavljanja svoje djelatnosti, a samim tim i javni interes. Uz to je potrebno naglasiti i negativan uticaj ove prakse na mogućnost zapošljavanja mladih inženjera sa licencom.

Primjedba/predlog/sugestija 3:

Član 4. - Učešće javnosti u postupku izgradnje objekata

Definisati preciznije što se podrazumijeva pod obavještenjem o poslovima izgradnje. Na primjer, javnost se o postupku izgradnje obavještava objavljivanjem podataka na gradilišnoj tabli, iz registra građenja, objavljenog na sajtu Ministarstva, na osnovu podataka iz prijave građenja i sl.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3:

Član ne definiše jasno koje su informacije dostupne javnosti. Javnosti treba da budu dostupni podaci koji se inače nalaze na gradilišnoj tabli, podaci iz planske dokumentacije i opšti tehnički podaci. Finansijski podaci ne treba da budu dostupni javnosti, osim ako se radi o javnim objektima. Na osnovu definicije člana stiče se utisak da svi podaci, koji se tiču izgradnje, uključujući i finansijske i ugovorne obaveze treba da budu javni.

Primjedba/predlog/sugestija 4:

Član 5. - Objekti od opšteg interesa

Preciznije definisati ili uključiti dodatne kriterijume za objekte za obrazovanje, nauku, sport, socijalnu zaštitu.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4 :

Pod ovim se mogu podrazumijevati i privatni vrtići, privatne bolnice, privatne ambulantne, zubne ordinacije i sl. Takođe ovi prostori ili objekti mogu biti u sastavu drugog objekta ili cjeline (stambena zgrada, poslovni objekat, tržni centar i sl.) i na taj način ne mogu biti objekti od opšteg interesa. Potrebno je uvesti npr. kategoriju površine ili ispunjenje još nekih uslova pored namjene.

Primjedba/predlog/sugestija 5:

Član 5. - Objekti od opšteg interesa

Dodati riječ „trafostanica“

...telekomunikacioni objekti koji se grade na teritoriji dvije ili više opština; radio - difuzni objekti; distributivni i prenosni elektroenergetski objekti (nadzemni i podzemni dalekovodi i trafostanice) naponskog nivoa 0,4 kV, 10 kV, 20 kV i 35 kV i više sa uklapanjem **trafostanica** na dvije strane transformacije...

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 5:

Kako bi član bio tehnički koretno napisan, treba korigovati odredbu.

Primjedba/predlog/sugestija 6:

Elektronska komunikacija (član 6 važećeg Zakona)

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 6:

Vratiti kao u važećem Zakonu.

Primjedba/predlog/sugestija 7:

Član 6 stav 1 tačka 1 - Adaptacija

Dio "vrši zamjena uređaja, postrojenja, opreme i instalacija" zamijeniti sa: Adaptacija je zamjena uređaja, postrojenja, opreme i instalacija, a kojima se ne mijenja snaga, projektovani kapacitet i osnovne karakteristike, naznačene veličine objekta odnosno uređaja.

Primjedba/predlog/sugestija 8:

Član 6 stav 1 tačka 6 - Inženjerski objekti.

Preciznije definisati pojam "inženjerski objekti" i/ili pored nabiranja namjene uvesti još neku kategoriju ili podgrupaciju.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 8:

Nisu sve ulice inženjerski objekti (ima ih i kao lokalne na privatnim parcelama), kao ni kablovske podzemne instalacije (osnovne instalacije za funkcionisanje objekata) i drugi objekti koji nisu zgrade... Nadamo se da će se izdavati licence za inženjerske objekte, pa će biti nepotrebnog gomilanja učesnika u projektovanju i reviziji, a kasnije i izvođenju/nadzoru.

Nedostaju brane (nasute ili betonske) i akumulacije koje su ispunjene vodom. Pod kojim pojmom je data brana, odnosno hidroelektana na Mratinju? I pored postojećeg pojma "elektrane", trebalo bi posebno navesti: "vjetrenjače i solarne elektrane". Sve ovo je dobro navedeno u članu 5 (Objekti od opšteg interesa).

Primjedba/predlog/sugestija 9:

Član 6 stav 1 tačka 6

Dati pojašnjenje šta su inženjerske konstrukcije, složene industrijske građevine kao i drugi objekti koji nijesu zgrade. Da li je definicija izraza 14) pravila struke jasno definisana?

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 9:

U cilju jasnijeg značenja izraza.

Primjedba/predlog/sugestija 10:

Član 6 stav 1 tačka 7 – Objekat

Preciznije definisati pojam "objekat".

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 10:

U praksi nerijetko imamo slučaj kada je više nadzemnih objekata koji čine određeni kvart (npr. City kvart) podzemno povezano etažom garaže i tehničkih prostorija u jednom ili više nivoa. Da li to čini jedan objekat ili više objekata?

Primjedba/predlog/sugestija 11:

Član 6 stav 1 tačka 13 – Pomoćni objekat

Preciznije definisati pojam "pomoćni objekat".

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 11:

Na način kako su definisani pomoćni objekti u ovom opisu, ono gotovo ne mogu biti nezavisni, a kao takvi su vrlo česti u realnosti i na terenu. Tako npr. ljetnjikovac, ljetnja kuhinja, bazen, ograda oko parcele moraju i mogu funkcionisati kao nezavisni objekti, bez glavnog objekta.

Primjedba/predlog/sugestija 12:

Član 6 stav 1 tačka 14 – Pravila struke

Definisati što se podrazumijeva pod pravilima struke i pozitivnom praksom ili izbaciti, kako bi se izbjeglo dvosmisleno tumačenje.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 12:

Projektovanje i izvođenje radova treba da se vrši u skladu sa zakonom i važećim pravilnicima i standardima. Svi učesnici u procesu treba da se pridržavaju etičkog kodeksa. Ukoliko postoje druge pisane procedure, kojih se treba pridržavati napohodno je da se navede na koje se procedure misli.

Dodatno, iako je ovo ranije bio pojam koji ne treba mnogo objašnjavati, danas bi se mogao drugačije tumačiti. Naročite ako nekad bude ograničavajući, pri davanju saglasnosti, dozvole ili nekog drugog dokumenta. Ako se upotrijebi u tom slučaju i jedna i druga strana (davalac i podnosioc zahtjeva) se mogu pozvati na pravila struke, bez da se jednostavno može odlučiti ko je u pravu, jer nema jasnog kriterijuma i mjernog instrumenta.

Primjedba/predlog/sugestija 13 :

Član 6 stav 1 tačka 16 -Rekonstrukcija

Dio "zamjena instalacija, uređaja, postrojenja i opreme" zamijeniti sa: Rekonstrukcija je izvođenje radova... kojima se vrši izmjena snaga, projektovanog kapaciteta i osnovne karakteristike i naznačene veličine, objekta odnosno uređaja.

Primjedba/predlog/sugestija 14:

Član 8 – Pojam i uslovi izrade

Tehničke uslove koje prema posebnim propisima izdaje organ za tehničke uslove, a koji su neophodni za izradu tehničke dokumentacije pribavlja Investitor, a ne projektant.

Primjedba/predlog/sugestija 15:

Član 8 – Pojam i uslovi izrade (Tehnička dokumentacija)

Organ za tehničke uslove pri izdavanju tehničkih uslova iz stava 6 ovog člana, izvršiće usklađivanje priključka sa stanjem na terenu.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 15:

Usklađivanje sa stanjem na terenu je obavezno, jer bez toga bi došlo do potpunog nesklada i nefunkcionalnosti i po pitanju građenja, ali i po pitanju pogona, odnosno usaglašenosti sa propisima objekata koji se grade. Dakle, ne treba ostaviti na volju „organu“ da odlučuje da li će usklađivanje vršiti, već imperativnom normom obavezati da to radi kao obavezu.

Primjedba/predlog/sugestija 16:

Član 8 – Pojam i uslovi izrade (Tehnička dokumentacija)

U stavu 2 su navedeni "posebni propisi". Treba ih definisati šta konkretno znače. Trebalo bi da postoji registar sa svim posebnim propisima i cijelog zakonskom legislativom vezanom za ovaj zakon.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 16:

U skupu registra treba da stoje svi podzakonski akti na koje se poziva ovaj zakon.

Primjedba/predlog/sugestija 17:

U stavu 4 treba da stoji „članom 3 ovog zakona.“

Dati pojašnjenje kako preuzeti urbanističko-tehničke uslove sa Geoportala Ministarstva. Moraju se definisati uslovi za svaki objekat pojedinačno i nakon obrade da se investitoru uputi obavještenje o preuzimanju.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 17:

Uskladiti sa navedenim članom i dati pojašnjenje za preuzimanje UT uslova.

Primjedba/predlog/sugestija 18:

Član 8 – Pojam i uslovi izrade (Tehnička dokumentacija)

Izmjeniti stav 6 i stav 8.

Tehnička dokumentacija je skup pisane, numeričke i grafičke dokumentacije kojom se utvrđuje koncepcija, uslovi i način građenja objekta.

Tehnička dokumentacija izrađuje se u skladu sa urbanističko - tehničkim uslovima, ovim zakonom, posebnim propisima i pravilima struke u odnosu na pitanja koja nijesu uređena ovim zakonom.

Tehnička dokumentacija, u odnosu na vrstu i sadržinu, mora biti međusobno usklađena.

Pri izradi tehničke dokumentacije moraju se poštovati načela izgradnje objekata utvrđena članom 4 ovog zakona.

Urbanističko – tehnički uslovi iz stava 2 ovog člana preuzimaju se sa Geoportala Ministarstva.

Tehničke uslove koje prema posebnim propisima izdaje organ za tehničke uslove, a koji su neophodni za izradu tehničke dokumentacije pribavlja privredno društvo koje izrađuje tehničku dokumentaciju.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 18:

Problematično je da privredno društvo koje izrađuje tehničku dokumentaciju pribavlja tehničke uslove jer se istom ostavlja samo da cijeni od kog nadležnog organa pribavlja uslove, što kasnije može dovesti do problema pri izdavanju građevinske dozvole i kompletan proces se može vratiti na sami početak. Mišljenja smo da Ministarstvo treba da pribavi sve tehničke uslove i da isti budu objavljeni na Geoportalu zajedno sa urbanističko - tehničkim uslovima kao jedna definisana cjelina. Potrebno je propisati i da je obaveza nadležnih organa da uz tehničke uslove dostavi i katastar svojih postojećih instalacija u predmetnom zahvatu.

Organ za tehničke uslove pri izdavanju tehničkih uslova iz stave 6 ovog člana, izvršiće usklađivanje priključka sa stanjem na terenu.

Ako organ za tehničke uslove ne dostavi uslove iz stava 6 ovog člana u roku od osam dana od dana prijema zahtjeva privrednog društva iz stava 5 ovog člana smatraće se da je saglasan sa urbanističko – tehničkim uslovima iz planskog dokumenta odnosno drugačijim rješenjem u pogledu priključaka.

Primjedba/predlog/sugestija 19:

Član 9. - Nazivi projekta:

- Elektrotehnički projekat - elektro energetika
- Elektrotehnički projekat – telekomunikacione i signalne instalacije i sistemi
- Elektrotehnički projekat- automatika i elektromotorne instalacije i sistemi

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 19:

Pojam elektro tehnički projekat je širi od naziva Projekat elektro instalacija, i obuhvata postrojenja, vodove, instalacije i slično. S druge strane naziv projekta treba vezati za naziv struke.

Primjedba/predlog/sugestija 20:

Član 9. – Vrste tehničke dokumentacije

Nabraja se vrsta tehničke dokumentacije, pa se između ostalog kaže da tehničku dokumentaciju (u oblasti elektrotehnike) čine:

- 3) Projekat elektro instalacija jake struje;
- 4) Projekat elektro instalacija slabe struje.

Predlog je da se doda još jedna sveska, a da se nazivi postojeće dvije promjene te da glasi:

- Projekat elektro energetskih instalacija
- Projekat telekomunikacionih i signalnih instalacija
- Projekat automatike i elektromotorinih instalacija

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 20:

Predložena podjela tehničke dokumentacije u oblasti elektrotehnike je pogrešna i to je podjela koja datira još iz šezdesetih godina prošlog vijeka te ne odgovara stepenu razvoja elektrotehnike i savremenoj podjeli tehničkih sistema. Naime sredinom dvadesetog vijeka u objektima su većinski postojale instalacije jake struje koje su podrazumjevale napajanje električnom energijom potrošača uglavnom opšte potrošnje i rasvjete (bez potrebe za njihovim upravljanjem ili kontrolom). Pored njih su korištene instalacije slabe struje uglavnom telefonske i TV, a u drugoj polovini 20 vijeka i instalacije zaštite , interneta i dr. Snažnijim razvojem tehnike krajem 20 i početkom 21 vijeka postao je sandard da se u javnim objektima (a sve više i u stambenim) koriste sistemi automatskog upravljanja, pre svega termotehničkih instalacija, a zatim i mnogih drugih sistema (rasvjeta, liftovi, sistemi za podizanje pritiska vode, ventilacija itd). Tehnička dokumentacija za ove sisteme se ne bi mogla podvesti ni pod jedan predloženi jer u sebi sadrži i elemente elektonskih uređaja (senzori, kontroleri, računari, paneli, izvršni organi itd.) ali i elemente jake stuje kako što su pumpe, ventilatori tj elektromotorni pogoni. Takođe, u prilog ovome ide i činjenica da na mnogim (skoro svim) elektrotehničkim fakultetima u zemlji i regionu postoji smijer za automatiku pored smjerova za elektro energetiku, telekomunikacije i elektroniku.

Primjedba/predlog/sugestija 21:

Član 9. - 5) Projekat održavanja objekta prebaciti u druge elaborate.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 21:

Održavanje objekata ne pripada izgradnji objekata, kao što je i napisano u članu 2. Ispravno održavanje objekata je naravno veoma važno, ali mu nije mjesto u ovom zakonu na ovaj način. I sam termin Projekat je sporan. Puno ispravniji je naziv Elaborat ili Plan održavanja objekta. Ovaj dokument osim postojećih tehničkih rešenja zavisi i od starosti objekta, sistematizacije radnih mjesta, dugotrajnosti eksploatacije itd. U ovom Zakonu se može navesti da Projekat Izvedenog objekta mora sadržavati podatke koje Izvođač treba da obezbijedi za izradu Plana održavanja objekta. Takođe, u članu 57 Elaborat održavanja objekta treba da ostane kao obavezan za izdavanje upotrebne dozvole.

Nekim drugim zakonom treba definisati i obavezu ažuriranja Elaborata održavanja objekta svakih 5 godina. Nisu iste potrebe za održavanjem objekta u trenutku dobijanja upotrebne dozvole i nakon 10 ili 20 godina.

Primjedba/predlog/sugestija 22:

Član 10 - Idejno rješenje

Precizirati stav 3.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 22:

Ovako definisan stav može značiti da svaki investitor može uticati na širinu infrastrukturnog koridora, nezavisno je li to putna ili instalaciona infrastruktura. Mora postojati kriterijim i u kojim slučajevima i mjeri je moguć ovaj uticaj. Ovaj stav je upitan da li uopšte treba postojati.

Primjedba/predlog/sugestija 23:

Član 11 stav 2 – Idejni projekat

Dio “rješenju infrastrukture” zamijeniti sa: Procjenu potrebnih energetske i drugih kapaciteta objekta sa rješenjem priključaka na postojeću infrastrukturu.

Razmotriti zahtjev za obaveznu 3D vizuelizaciju svih infrastrukturnih projekata (nadzemni vodovi, kablovski vodovi i sl.). Ovo se odnosi i na čl.12

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 23:

Na ovaj način je preciznije definisana obaveza projektanta.

Primjedba/predlog/sugestija 24:

Član 12. - Glavni projekat

St. 3 i 5 nisu u korelaciji, tj. mogu se protumačiti kao suprotni.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 24:

Mora postojati kriterijum za koju opremu i uređaje se stav odnosi ili da se postavi tako da je obavezujući za sve. U tom slučaju će npr. i privatne kuće sa liftovima imati potrebu da obezbijede projektnu dokumentaciju za liftove, sve privatne zgrade i sl. Dodatno ovaj stav o specifikaciji opreme koja se ugrađuje je u suprotnosti sa sistemom i Zakonom o javnim nabavkama, prema kojem se ne smiju brendirati ni favorizovati građevinski elementi. A to nije moguće uz preciznu dokumentaciju.

Primjedba/predlog/sugestija 25:

Član 12 – Glavni projekat

Dopuniti stav 5 sa: Glavni projekat sadrži obavezu ispitivanja objekta u režimu probnog rada, za objekte za koje je potrebno dokazati da li izgrađeni objekat u skladu sa Tehničkom dokumentacijom u radu ostvaruje projektovane parametre i zahtjeve. U Glavnom projektu se daje program ispitivanja u probnom radu i vrijeme trajanja ispitivanja.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 25:

Probni rad može i treba obezbijediti za objekte, kako je to predviđeno članom 60. U istom članu stoji: “Uslovi i trajanje probnog rada utvrđuju se glavnim projektom”. Dakle, mora ova odredba stajati kad se utvrđuje šta sadrži Glavni projekat.

Primjedba/predlog/sugestija 26:

Član 12 – Glavni projekat

Izmjeniti posljednji stav na sljedeći način:

Obavezni dio glavnog projekta je i 3D vizuelizacija, osim za energetske infrastrukturne objekte i vodove.

Primjedba/predlog/sugestija 27:

Član 13. – Projekat izvedenog objekta

Postojeći član treba promijeniti sa: Izrada Projekta izvedenog objekta je obaveza Izvođača radova. To je Glavni revidovani projekat dopunjen sa manjim izmjenama nastalim tokom izvođenja radova, izvođačkim detaljima i radioničkim crtežima, ažuriranim obilježavanjima instalacija, podacima o ugrađenoj opremi i drugim podacima kojima raspolaže Izvođač a neophodni su za kasniju izradu Elaborata održavanja objekta. Sadržaj Projekta Izvedenog objekta treba da bude detaljno definisan Pravilnikom o načinu izrade i sadržini tehničke dokumentacije za građenje objekta.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 27:

Postojeća definicija nije tačna. Primjenom čl. 47 i 48 se ne dobija projekat izvedenog objekta, već novi glavni revidovani projekat.

Postojeći Pravilnik o načinu izrade i sadržini tehničke dokumentacije sadrži kratak opis projekta izvedenog objekta. Potrebno ga je detaljno razraditi za svaku disciplinu posebno. Na ovaj način će biti jasna obaveza Izvođača, a dobiće se i potrebni podaci za izradu Elaborata održavanja objekta.

Primjedba/predlog/sugestija 28:

Član 13. - Projekat izvedenog objekta

Ovaj nivo projekta, kroz dalji tekst, može da se preda do samog kraja izvođenja objekta, tj. neposredno pred konačni izvještaj nadzora, građevinsku dozvolu, tehnički prijem. Nije precizirano čija je obaveza izrade ovog projekta.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 28:

Treba precizirati da je ovo obaveza Investitora, a ovu projektnu dokumentaciju nezavisno od prethodnih projekatana može da radi i drugi projektant, ako se Investitor i projektant Glavnog projekta ne dogovore. Ovo može značiti da su se izmjene dešavale ne zbog grešaka u Glavnom projektu, već zbog promjene projektnog zadatka Investitora ili situacijama iz članova 47 i 48 Zakona, što nikako ne može biti krivica Projektanta da bi mu se nametnuo i ovaj nivo dokumentacije. Osim toga, ako je rok za predaju ove dokumentacije do samog kraja aktivnosti, onda bi to značilo da je nadzor u prekršaju u toku izvođenja radova. Konkretnije, može doći do slučaja kada su dogovorene izmjene i tako se izvodi, ali će se dokumentacija (iz praktičnih razloga) predati revidovana na kraju, kada se skupe sve izmjene. Ali tada se radovi izvode u suprotnosti sa revidovanim glavnim projektom i tada građevinski inspektor ima pravo da posegne za kaznenim mjerama.

Primjedba/predlog/sugestija 29:

Član 14. – Projekat održavanja objekta

Preciznije definisati stav 1.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 29:

Mora postojati spisak ili kriterijum tipologija objekata za koje se radi projekat održavanja.

Primjedba/predlog/sugestija 30:

Član 14. - Projekat održavanja objekta

Za energetske infrastrukturne objekte i vodove mogu se izraditi tipski projekti održavanja na koje nakon revizije saglasnost treba da izda nadležni inspeksijski organ.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 30:

U situacijama kada se radi o tipskim objektima.

Primjedba/predlog/sugestija 31:

Član 15 - Javni konkurs za idejno arhitektonsko rješenje

Obrisati izuzetke koji se odnose na donacije, kredite međunarodnih finansijskih institucija ili iz sredstava drugih država, kroz projekte međudržavne saradnje i pomoći, kao i rekonstrukcije, zbog česte prakse izbjegavanja javnih konkursa, čime se mogu dobiti nekvalitetna rješenja.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 31:

Neophodnost raspisivanja javnog konkursa za rekonstrukciju objekta, objekata u zonama van plana detaljne razrade kao nadležnost dodijeliti Ministarstvu. Neophodnost konkursa u ovim slučajevima se može odrediti i granicom investicione vrijednosti (npr. 500000 hiljada eura). Kako na nivou države ne postoji registar sprovedenih konkursa, registar kao nadležnost dodijeliti Komori arhitektata i planera Crne Gore.

Primjedba/predlog/sugestija 32:

Član 15 - Javni konkurs za idejno arhitektonsko rješenje

U stavu 7 se mora preciznije definisati kriterijum pregovaračkog postupka, za dalji nastavak izrade tehničke dokumentacije.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 32:

Ovaj kriterijum pod obavezno mora postojati u Zakonu, a u Pravilniku o konkursima može biti detaljnije objašnjeno. Mora se sa pažnjom definisati kriterijum, da ne bi došlo do „neprirodne ponude“ ili ucjenjivanja sa jedne ili druge strane (raspisivač i projektant). Mogući načini su postavljanje minimalne cijene usluge izrade Glavnog projekta ili u samom raspisu konkursa unaprijed definisati cijene, kako bi se već tada učesnici konkursa odlučili da li rade ili ne.

Primjedba/predlog/sugestija 33

Član 16 – Revizija glavnog projekta

Stav 8 treba preciznije definisati u dijelu rokova i kriterijuma.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 33:

Mora postojati kriterijum za izdavanje podobnog tima revidenata, na osnovu kojih će Ministarstvo izdati saglasnost na akt o imenovanju. Šta može biti diskreditaciono za odbijanje akta? Koja je procedura kad Ministarstvo odbije akt o imenovanju revidenta? Koji su sve rokovi za ove procedure? Jednostavno treba postojati procedura koja sadrži način definisanja, spisak kriterijuma, izbor revidenta, rokove...

Primjedba/predlog/sugestija 34:

Član 16 – Revizija glavnog projekta

Dopuniti:

Revizija glavnog projekta za sve objekte je obavezna.

Izuzetno od stava 1 ovog člana revizija glavnog projekta za objekte osnovnog stanovanja nije obavezna.

Revizija glavnog projekta obuhvata provjeru:

- usklađenosti projekta sa urbanističko-tehničkim uslovima, tehničkim uslovima, ovim zakonom, posebnim propisima i pravilima struke u odnosu na pitanja koja nijesu uređena ovim zakonom, kao i projektnim zadatkom;

- ispunjenosti osnovnih zahtjeva za objekat;

- međusobne usklađenosti svih djelova tehničke dokumentacije, kao i predmjera i predračuna svih radova na građenju objekta,

Revizija glavnog projekta obuhvata i provjeru usklađenosti projekta sa idejnim rješenjem na koji je data saglasnost glavnog državnog arhitekta i provjeru ispunjenosti uslova prilagođenosti objekta licima smanjene pokretljivosti i licima sa invaliditetom.

O izvršenoj reviziji sačinjava se izvještaj, koji potpisuje revident.

Revident je dužan da izvještaj iz stava 3 dostavi investitoru, projektantu i Ministarstvu.

Izvještaj o reviziji iz stava 5 ovog člana može biti pozitivan ili negativan.

Revidenta imenuje investitor i akt o imenovanju dostavlja Ministarstvu, radi davanja saglasnosti.

Ministarstvo vodi evidenciju izvještaja o reviziji i saglasnosti iz stava 8 ovog člana.

Troškove revizije snosi investitor.

Način vršenja revizije glavnog projekta propisuje Ministarstvo.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 34:

UTU-i ne sadrže podatke koji se odnose na projektovanje elektro instalacija, tako da pribavljanje tehničkih uslova treba da bude obavezno.

Primjedba/predlog/sugestija 35:

Član 18 - Revizija tehničke dokumentacije izrađene po propisima drugih država

Dopuniti stav 2: Ukoliko propisi nisu u suprotnosti sa propisima i standardima koji važe u Crnoj Gori i ukoliko određena oblast nije definisana važećim propisima i standardima u Crnoj Gori.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 35:

Bez obzira na izvor finansiranja, ne može se omogućiti projektovanje i izvođenje radova i ugradnja postrojenja i opreme suprotno važećim zakonima, propisima i standardima. Navedeno može da pruzrokuje niz problema, kako prilikom revizije dokumentacije, kakda revidenti treba da odobre nešto što je možda u suprotnosti sa važećim propisima. Isto se odnosi i na nadzor i komisiju za tehnički prijem. Takođe, treba uzeti u obzir i moguće sporove, u slučaju kojih bi lica koja su uključena trebala da donose odluke u skladu sa propisima koji nisu važeći u Crnoj Gori.

U slučaju da neka oblast nije pokrivena pravilnicima, potrebno je definisati da se u tom slučaju primjenjuju EU propisi. U ovom slučaju treba biti oprezan, pošto države EU imaju dosta razlika u pogledu tehničkog zakonodavstva.

Primjedba/predlog/sugestija 36:

Član 22. – Glavni državni arhitekta

U stavu 2 se desio lapsus kada se navodi “...izuzev objekata iz člana 6 ovog Zakona...”

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 36:

Očigledno je bila namjera da se izuzme neka vrsta objekta iz neke od tačaka člana 6 stav 1, ali je ostalo da su izuzeti svi objekti iz člana. Dakle treba preciznije navesti koji objekti su izuzetak.

Primjedba/predlog/sugestija 37:

Član 22 - Glavni državni arhitekta

Podnošenje zahtjeva za saglasnost na idejno rješenje arhitektonskog projekta – Treba pojasniti način (format) podnošenja zahtjeva

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 37:

Generalno cijeli Zakon je slabo opisan u dijelu elektronske komunikacije. Konkretno za ovaj član se postavlja pitanje da li se opisana dokumentacija iz ovog člana podnosi/dostavlja elektronski u zaštićenom formatu, potpisana u skladu sa Zakonom o elektronskoj identifikaciji i elektronskom potpisu ili analogno (odštampano).

Primjedba/predlog/sugestija 38:

Član 23 – Uslovi za imenovanje Glavnog državnog arhitekta

Dodati stav 3 koji glasi: „Glavni državni arhitekta ima stručnu službu.“

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 38:

Dosadašnja praksa je pokazala da je potrebna stručna služba.

Primjedba/predlog/sugestija 39:

Član 23 - Uslovi za imenovanje Glavnog državnog arhitekta

Cijeli ovaj član treba izmijeniti, proširiti i definisati mnogo detaljnije.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 39:

Poštujući gradaciju kompetencija i ograničenja počevši od Projektanta pa daljim sistemom kontrole, GDA i GGA treba da imaju najveću skalu vrijednosti i kriterijuma za izbor funkcije. Prevedeno u izbor i imenovanje ove funkcije osim Vlade, treba uključiti i struku kroz formiranje nezavisne komisije ili IKCG, KA, SA ili sl. Treba definisati „radno iskustvo u oblasti urbanizma i arhitektonske prakse“. To može podrazumijevati i neke nekompetentne i marginalne oblasti za funkciju GDA, iz kojih se ne stiče praktično znanje za ingerencije koje su navedene u članu 22. Neke od tih iskustava mogu biti rad u salonima namještaja ili stolarskim radionicama na projektovanju kuhinja i pločastog namještaja, izboru keramike, rad na enterijerima, administrativni poslovi u državnim upravama i brojni drugi. Predlog kriterijuma koje mora zadovoljiti GDA/GGA, mogu biti:

- Da ima minimum 10 godina radnog iskustva kao odgovorni ili vodeći inženjer i/ili 5 godina kao odgovorni ili vodeći revident, uz odgovarajuću referenc listu
- Da ima minimum VII2 ili čak VIII nivo kvalifikacija iz oblasti arhitekture
- Da je član Komore arhitekata i planera, kako bi se i on/ona stručno usavršavao/la

- Da ima državljanstvo CG, kako bi čuvali i štitili naše kadrove ili da postoje mogućnosti da tu funkciju personalno može da pokriva i strano lice uz izuzetne profesionalne reference (jaki arhitektonski konkursi, priznanja iz oblasti planiranja prostora i arhitekture i sl)

Dodatno, direktorat GDA i GGA treba da bude multidisciplinarni tim, gdje pored arhitekata ima i planera, urbanistu, konzervatora projektanta i srodne struke, a odgovorno lice treba da bude direktor direktorata GDA/GGA a ne GDA/GGA, kako je formulisano u Zakonu.

Primjedba/predlog/sugestija 40:

Član 26 - Nadležnost za izdavanje građevinske dozvole

U stavu 2 tačka 1, poslije riječi opšteg interesa, dodati: osim za elektroenergetske objekte(nadzemni i podzemni dalekovodi i trafostanice) naponskog nivoa 0,4 kV,10 kV i 20 kV.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 40:

Objekti distributivne mreže naponskog nivoa 10 kV i niže (a kad se uvede 20 kV nap. nivo važi isto) je potpuno lokalnog karaktera vezano i za UTU, Planove, korišćenje itd. Izdavanje GD od strane Ministarstva predstavlja veliko opterećenje samom Ministarstvu, a sve se praktično radi preko lokalne uprave, odnosno vode se dva paralelna postupka. Smatram da ovo treba dati u nadležnost lokalnoj upravi i obezbijediti efikasano i pravovremeno postupanje nadležnih organa, a ne zatrpavati Ministarstvo sa obavezama koje teško mogu izvršavati.

Primjedba/predlog/sugestija 41:

Član 28 - Dokumentacija na osnovu koje se izdaje građevinska dozvola

U stavu 1 tačke 4 poslije formulacije "odluka o utvrđivanju javnog interesa" dodati: „notarski ovjerena saglasnost ili izjava volje vlasnika zemljišta.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 41:

Izgradnja infrastrukture od javnog interesa i pribavljanje odgovarajućih odobrenja do sada su bili opterećeni teškoćama u rješavanju imovinsko - pravnih odnosa, odnosno dugotrajnim postupcima pred upravnim organima. Prihvatanjem pisane izjave volje vlasnika da se na njihovom zemljištu može graditi, ovjerene u notarskoj formi, donekle bi se ublažio navedeni problem i ubrzala realizacija investicionih projekata. Takva saglasnost vlasnika figurirala bi kao dokaz o riješenim imovinsko - pravnim odnosima na zemljištu za potrebe početka gradnje, sve do konačnog rješavanja pravnog statusa zemljišta u odgovarajućem postupku.

Primjedba/predlog/sugestija 42:

Član 28 - Dokumentacija na osnovu koje se izdaje građevinska dozvola

Stav 1 tačka 5 - Zbog čega se ne zahtijeva od Investitora da se za dobijanje građevinske dozvole, prikaže i dokaz da je izvršio sve obaveze prema projektantu?

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 42:

U stavu 1 tačka 5 postoji odredba za dostavljanje dokaza od izmirenju obaveza plaćanja naknada (posebnih) preduzećima u državnom vlasništvu, a npr. to se ne traži za preduzeća koja su izradila projekat, a od istih se traži dokaz o osiguranju odgovornosti.

Primjedba/predlog/sugestija 43:

Član 28 - Dokumentacija na osnovu koje se izdaje građevinska dozvola

Stav 1 tačka 7 - Zaključuje se da se radi o istom privrednom društvu, što je nedopustivo. Navesti „dokaza o osiguranju odgovornosti privrednih društava i to za ono koje je izradilo kao i za ono koje je revidovalo glavni projekat.“ Kao uslov za dobijanje građevinske dozvole potrebno je navesti dokaz o regulisanju naknade za projektanta i revidenta.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 43:

Sve naknade u sebi sadrže dio koji se odnosi na poreze i doprinose, što je javni prihod odnosno prihod državnog budžeta i budžeta lokalnih jedinica.

Primjedba/predlog/sugestija 44:

Član 29 stav 6 - Izdavanje građevinske dozvole

Navesti da Investitor dostavlja građevinsku dozvolu i glavni projekat.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 44:

U cilju jasnije formulacije.

Primjedba/predlog/sugestija 45:

Član 30 - Izdavanje građevinske dozvole do privođenja lokacije namjeni.

Navedeni član treba brisati ili uvesti određene kontrolne mehanizme.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 45:

Izdavanje UT uslova suprotno planskom dokumentu nije u saglasnosti sa članom 66 Zakona o planiranju koji naglašava: Urbanističko-tehničke uslove iz planskog dokumenta Ministarstvo objavljuje na Geoportalu.

Primjedba/predlog/sugestija 46:

Član 33 - Upoznavanje lokalne javnosti sa građenjem

Potrebno je preciznije definisati termin "izvođač radova" na oglasnoj tabli. Trebalo bi da glasi "Glavni/Vodeći izvođač radova".

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 46:

Kako Investitor za gradnju objekta može angažovati više izvođača radova za istu fazu ili za različite faze, neophodno je da na gradilišnoj tabli bude istaknut izvođač radova odgovoran za građenje objekta u cjelini, tj. da se definiše termin "glavni/vodeći izvođač radova" slično terminu "vodeći projektant" za izradu tehničke dokumentacije. Kako se objekti izgrađuju u skladu sa revidovanim glavnim projektom, neophodno je da izgradnja prati faze i odgovornosti u skladu sa projektom. Ukoliko se ne definiše glavni izvođač, u praksi, na tabli za kompleksan objekat Investitor može da stavi izvođača radova npr. za fazu elektro instalacija slabe struje.

Primjedba/predlog/sugestija 47:

Član 34 - Zahtjevi za objekat u toku građenja i upotrebe

Ovaj član se u najvećem dijelu odnosi na zahtjeve u toku projektovanja objekta i trebao bi biti dio člana 3 - Načela. Ukoliko Glavni projekat nije urađen u skladu sa članom 34 ne mogu se navedeni uslovi nametati samo u toku izgradnje i upotrebe.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 47:

Član 34 bi trebao biti detaljnije razrađen posebnim Pravilnicima jer je neodređen i ostavlja Projektantu i Izvođaču previše slobode u tumačenju termina i uslova. Npr. stav 2) navodi otpornost na požar za "određeni vremenski period". Koji je to period? 30min., 90min., 180min.? Takođe, stav 3) pod a) "ispuštanjem otrovnih gasova" navodi na zaključak da svi materijali upotrijebljeni u toku izgradnje objekta pri izbijanju požara ne ispuštaju otrovne gasove (da budu "halogen free")? Ili se stavka odnosi na materijale u normalnim okolnostima? Stav 5) zahtijeva poseban Elaborat akustike, stav 6) zahtijeva Elaborat o energetske efikasnosti objekta itd. Da li se ovim uslovima svi ovi Elaborati definišu kao obavezujući za dobijanje građevinske dozvole? Član 34 se odnosi na sadržaje posebnih Elaborata zaštite od požara, elementarnih nepogoda, procjene uticaja na životnu sredinu itd... I njegov sadržaj je predmet drugih propisa u Crnoj Gori kao što su Zakon o zaštiti i spašavanju, Zakon o zaštiti životne sredine itd...

Primjedba/predlog/sugestija 48:

Član 34 - Zahtjevi za objekat u toku građenja i upotrebe
Korigovati naslov tačke.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 48:

Umjesto "u slučaju izbijanja požara", treba napisati "u slučaju nastanka požara".

Primjedba/predlog/sugestija 49:

Član 40. - Prijava početka građenja objekta

U stavu 3 upodobiti termin „stambeno porodične zgrade“ sa terminom objekat osnovnog stanovanja

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 49:

U cilju poštovanja usvojenih izraza.

Primjedba/predlog/sugestija 50:

Član 41 - Građenje na dijelu urbanističke parcele

Pored navedenog kriterijuma za građenje na dijelu parcele uvesti dodatne kriterijume:

Na dijelu urbanističke parcele može se graditi ukoliko su ispunjeni sljedeći uslovi:

- dozvoljeno je ukoliko je definisano uslovima i smjernicama planskog dokumenta“;
- ispunjen je uslov minimalne površine parcele shodno planiranoj namjeni.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 50:

Obavezno obratiti pažnju prilikom izrade pravilnika ili smjernica za izradu planskih dokumenata da se planer obaveže da planskim dokumentom definiše građenje na dijelu urbanističke parcele ili mogućnosti formiranja lokacije.

Primjedba/predlog/sugestija 51:

Član 42 - Prijava radova adaptacije

Stav 3 treba korigovati.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 51:

Umjesto teksta "na neophodnost postupanja u skladu sa članom 37 ovog zakona", napisati "na neophodnost postupanja u skladu sa članom 27 ovog zakona".

Primjedba/predlog/sugestija 52:

Član 42 se poziva na član 37 koji definiše Uslove za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti. Potrebno je korigovati i navesti odgovarajući član. Takođe, član 42 ne definiše, a trebao bi, kontrolu procesa adaptacije i da li se u toku izvođenja zašlo u "rekonstrukciju" koja nije bila prikazana projektom.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 52:

Dato u okviru primjedbe.

Primjedba/predlog/sugestija 53:

Član 43 - Obaveze investitora

U stavu 1 pored dostavljanja projekta izvođaču radova, Investitor je dužan da dostavi projekat, revizioni izvještaj, prijavu građenja, Ugovore sa izvođačima i ostalu dokumentaciju i stručnom nadzoru.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 53:

U praksi se pokazalo da je jako teško da nadzor pribavi svu neophodnu dokumentaciju jer Zakon ne precizira da li je dostavljanje Ugovorne dokumentacije i projekata Nadzoru obaveza Investitora ili Izvođača radova.

Primjedba/predlog/sugestija 54:

Član 43 - Obaveze investitora

Pojasniti stav 4 - definisati pojam nepredviđene okolnosti.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 54:

Mogućnost zloupotrebe. Privatnik koji gradi objekte od opšteg interesa može ove objekte pretvoriti u vječita gradilišta jer je ušao u investiciju bez dovoljno finansijskih sredstava.

Primjedba/predlog/sugestija 55:

Član 43 - Obaveze investitora

Definisati preciznije "Projekat u elektronskoj formi": da li se odnosi i na editabilnu formu ili samo na .pdf dokumentu ovjeren elektronskim potpisom.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 55:

Dostavljanje projekta u elektronskoj formi takođe je predmet raznih zloupotreba u praksi jer ponekad postoji potreba za sitnim korekcijama na gradilištu, provjeru predmjera, uklapanje različitih faza kada dođe do zamjene opreme ekvivalentom, docrtavanje ili izmjena detalja itd. što zahtijeva uvid u editabilnu formu grafičke dokumentacije. S druge strane time se navodno zalazi u autorska prava Projektanta i jako je teško dobiti editabilne fajlove.

Primjedba/predlog/sugestija 56:

Član 43 - Obaveze investitora

Precizirati da li je vlasnik projektne dokumentacije Projektant koji ga je izradio ili Investitor koji ga je platio/kupio?

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 56:

U praksi se pokazalo da je jako teško da Nadzor/Revident pribavi svu neophodnu dokumentaciju jer Zakon ne precizira da li je dostavljanje projekata Nadzoru/Revidentu obaveza Investitora ili Izvođača/Projektanta. Dostavljanje projekta u elektronskoj formi takođe je predmet raznih zloupotreba u praksi jer ponekad postoji potreba za sitnim korekcijama na gradilištu, provjeru predmjera, uklapanje različitih faza kada dođe do zamjene opreme ekvivalentom, doctavanje ili izmjena detalja itd. što zahtijeva uvid u editabilnu formu grafičke dokumentacije, a s druge strane time se navodno zalazi u autorska prava Projektanta koji odbija da dostavi editabilne fajlove. Treba definisati da li je vlasnik projekta Projektant ili Investitor.

Primjedba/predlog/sugestija 57:

Član 43 - Obaveze investitora

Dio ovog člana MORA biti novi stav koji definiše da je "Investitor dužan da ugovori radove u skladu sa predmjerom radova iz revidovanog glavnog projekta".

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 57:

U praksi se često dešava da Investitor i Izvođač prije početka radova i angažovanja stručnog Nadzora na svoju ruku izbacuju ili mijenjaju stavke iz Glavnog projekta odnosno da ugovaraju material nižeg kvaliteta od projektovanog, posebno jer su kriterijumi na tenderima i pozivima za ponude „najniže cijene“. Stručni Nadzor nema uticaj na sadržaj Ugovora i ponuda i to kasnije pravi problem svim učesnicima u izgradnji, iziskuje izmjene Ugovora i naknadne ponude, nove procjene investicija i stvara dodatni pritisak na Nadzor.

Primjedba/predlog/sugestija 58:

Član 44 - Promjena investitora

Predvidjeti duži rok za prijavu promjene investitora.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 58:

Važećim Zakonom o planiranju prostora i izgradnju objekata u čl. 94 propisano je da ako se u toku građenja promijeni investitor, novi investitor je dužan da u roku od 30 dana prijavi promjenu nadležnom inspekcijskom organu. Predlogom novog Zakona o izgradnji objekata predviđeno je da se takva promjena prijavljuje organu nadležnom za izdavanje građevinske dozvole i to u roku od 7 dana od dana promjene investitora. Taj rok treba produžiti, imajući i vidu kompleksne procedure i modalitete uređenja odnosa prethodnog i novog investitora.

Primjedba/predlog/sugestija 59:

Član 44 - Promjena investitora

Potrebno je definisati šta se dešava ukoliko dođe do promjene Investitora u fazi projektovanja.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 59:

Kakva je procedura ukoliko dođe do promjene investitora u periodu između izrade Idejnog rješenja i Glavnog projekta ili nakon izrade projekta, a prije izrade Revizionog izvještaja?

Primjedba/predlog/sugestija 60:

Član 45 - Obaveze prilikom izvođenja radova

Dopuniti tačku 5 zaštitom od požara.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 60:

Tačka 5 treba da glasi:

"5/ obezbijedi sigurnost objekta, zaštitu od požara, zaštitu i zdravlje na radu zaposlenih i zaštitu okoline (susjednih objekata i infrastrukture);"

Primjedba/predlog/sugestija 61:

Član 45 - Obaveze prilikom izvođenja radova

Preformulisati u „obaveze izvođača radova“. Neophodno je navesti u okviru stava 1 da je pored izvođenja radova u skladu sa revidovanim glavnim projektom Izvođač dužan da radove izvodi u skladu sa ovim Zakonom, ostalim važećim zakonima i propisima u Crnoj Gori, pravilima struke i važećim standardima, kao i da je obavezan da postupa u skladu sa instrukcijama stručnog Nadzora ukoliko su one u skladu sa prethodno navedenim. Treba precizirati i da li su do donošenja novih propisa na snazi propisi koji nisu proglašeni nevažećim, a donešeni su u doba SCG, SRJ, SFRJ itd...

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 61:

Ovim članom bi pored odgovornosti stručnog nadzora trebalo povećati i odgovornost odgovornih izvođača radova na gradilištu.

Primjedba/predlog/sugestija 62:

Član 45 - Obaveze prilikom izvođenja radova

Posebним stavom definisati da je prilikom izvođenja radova na gradilištu obavezno prisustvo odgovornog inženjera za fazu čije je izvođenje u toku ili prisustvo inženjera saradnika ovlašćenog inženjera. Saradnik se takođe može imenovati rješenjem o imenovanju.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 62:

U praksi, dešava se da se na gradilištu nikad ili rijetko pojavljuje odgovorni inženjer ili bilo koji inženjer uopšte, već radovima rukovode druga tehnička lica neinženjerskih struka ili čak nekvalifikovani radnici koji vrše upise u građevinske dnevnikе (a iste nose u kancelariju odgovornima na potpis). Zakon ne predviđa obavezno prisustvo odgovornog inženjera ili saradnika i nadzor nema zakonsku osnovu da zahtijeva njegovo prisustvo čak ni prilikom pregleda izvedenih radova.

Primjedba/predlog/sugestija 63:

Član 46 – Gradilišna dokumentacija

Dodati pod tačkom 10) građevinsku knjigu.

U drugom dijelu člana 46 (izuzetno od stava 1...) navodi se 5) rješenje o imenovanju projekantstskog nadzora.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 63:

Kako rješenje o imenovanju projektantskog nadzora za objekte osnovnog stanovanja nije obavezno, brisati tačku 5 stava 2.

Primjedba/predlog/sugestija 64:

Član 47 - Izmjena revidovanog glavnog projekta usljed nedostataka i nepredviđenih okolnosti

U drugom stavu postojeći tekst promijeniti na sledeći način. Žutom bojom su označene dopune. Ako stručni nadzor primijeti **bitne** nedostatke u revidovanom glavnom projektu, odnosno

ocijeni da su primjedbe izvođača radova iz stava 1 ovog člana opravdane i da se radi o bitnim nedostacima, naložice investitoru da bez odlaganja izvrši izmjenu glavnog projekta i njegovu reviziju i obavijestice o tome nadležni inspekcijski organ.

Ukoliko stručni nadzor zaključi da se radi o manjim nedostacima, u skladu sa odgovarajućim Pravilnikom, naložice Izvođaču da izvrši potrebne korekcije.

Obaveza Izvođača je da ove korekcije unese u Projekat Izvedenog objekta, a Nadzora da naloge upiše u građevinski dnevnik.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 64:

Pravilnikom je potrebno razdvojiti manje i bitne promjene. Bez obzira koliko je projekat dobro urađen skoro je nemoguće objekat izvesti u potpunosti prema Glavnom projektu. Određena prilagođavanja su neophodna usled manjih grešaka u projektu, koordinacije sa drugim instalacijama, karakteristika nabavljene opreme i sl. Po sadašnjem, suviše krutom zakonskom rešenju i izvođač i nadzor krše zakon ukoliko pomjere lokaciju obične utičnice, koriguju trasu instalacija, promijene projektovani tip svjetiljke sa drugim modelom i sl. Pravilnikom treba precizno odrediti šta su manje, a šta veće izmjene kako bi se spriječile zloupotrebe, a istovremeno omogućilo nesmetano odvijanje radova sa manjim korekcijama.

Primjedba/predlog/sugestija 65:

Član 47 - Izmjena revidovanog glavnog projekta usljed nedostataka i nepredviđenih okolnosti
Dopuniti stav 9 preciznijom odrednicom o vremenu sačinjavanja i načinu uručivanja zapisnika nadležnog inspekcijskog organa kojim se potvrđuje postojanje nepredviđenih okolnosti.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 65:

Ovo je važno sa aspekta dinamike izvođenja radova s obzirom da se pauzira izgradnja.

Primjedba/predlog/sugestija 66:

Član 48 - Izmjena revidovanog glavnog projekta usljed drugih okolnosti
Kompletan član treba usaglasiti sa terminima iz člana 9 i člana 13 ovog Zakona i definisati da je ukoliko se ispune uslovi za izmjenu projekta uslijed drugih okolnosti Investitor obavezan da prije dobijanja pozitivnog izvještaja stručnog nadzora izradi "Projekat izvedenog objekta" u okviru kojeg će biti evidentirane sve izmjene nastale u toku izgradnje, a u smislu ovog člana. Ovim bi se riješile sve dileme u vezi sa izmjenama koje nastaju u toku gradnje, a ne spadaju u član 47 i riješio bi se problem pitanja ko mora da izradi izmijenjeni projekat. I ovaj član je sporan po pitanju elektronske forme projekta, vlasništva nad projektom i autorskih prava, odnosno ko dostavlja originalne fajlove da bi se mogao uraditi Izmijenjeni glavni projekat ili Projekat izvedenog objekta? Na koji način se ovi poslovi ugovaraju i sa kim? Projekat izvedenog objekta bi trebala biti dužnost izvođača radova s obzirom da posjeduje adekvatnu licencu i da jedini ima uvid u izmjene i ovaj projekat MORA biti dio predmjera radova u okviru Glavnog projekta i stavka u Ugovoru između Investitora i Izvođača radova.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 66:

Kompletan član 48 stvara problem u smislu ko radi ili inicira izmjenu glavnog projekta? Naime, ko je nadležan za definisanje stepena ozbiljnosti izmjena koji zahtijevaju hitnu izmjenu, reviziju i prijavu revidovanog izmijenjenog projekta? Da li se stopira izvođenje dok se ne izradi projekat ili se nastavlja uz upise u dnevnik? S obzirom da se samim glavnim projektom u predmjeru omogućava ugradnja određene opreme ili njenog ekvivalenta, da li odabir ekvivalenta još pri

ugovaranju koji zadovoljava funkcionalnost, ali ne i gabarite, izgled, broj i raspored elemenata zahtijeva hitnu izmjenu glavnog projekta već u startu?

Jako je važno ko je odgovoran za iniciranje izmjene projekta: Investitor koji angažuje Projektanta ili novog Projektanta ili izmjene inicira i projektuje Izvođač radova? Da li je Projektant u obavezi da vrši navedene izmjene s obzirom da ih nije ugovorio ili ne želi da ih ugovori? Ukoliko izmjene vrši Izvođač ili novi Projektant, da li je originalni projektant u obavezi da mu dostavi editabilne oblike svih djelova dokumentacije i šta ako se Projektant pozove na autorska prava? Ko provjerava usklađenost ostalih faza sa fazom koja se mijenja? Obavezati članom 45 izvođača da je dužan da evidentira sve izmjene i ubilježi ih u građevinski dnevnik sa adekvatnom skicom, detaljima i dimenzijama i da iste treba da odobri Stručni Nadzor? Takođe, prvi put kad se dese izmjene Investitor je u obavezi da angažuje projektanta za izradu Projekta izvedenog objekta koji mora biti redovno obavještavan o izmjenama ili pozvan da ih na licu mjesta evidentira, ali to unosi mnogo dodatnih komplikacija i zavisi od nivoa zainteresovanosti više strana za saradnju. Projekat izvedenog objekta bi trebala biti dužnost izvođača radova s obzirom da posjeduje adekvatnu licencu i da jedini ima uvid u izmjene i ovaj projekat MORA biti dio predmjera radova u okviru Glavnog projekta i stavka u Ugovoru između Investitora i Izvođača radova.

Primjedba/predlog/sugestija 67:

Član 49 - Obaveza obezbjeđenja gradilišta

St. 2 i 3 glase:

"Na gradilištu iz stava 1 ovog člana, u gradskim zonama određenim odlukom jedinice lokalne samouprave, investitor je dužan da postavi neprozirni zastor na izgrađenoj konstrukciji zgrade sa izgledom fasade objekta u razmjeri 1:1.

U slučaju građenja nove zgrade odnosno rekonstrukcije postojeće zgrade u gradskim zonama određenim odlukom jedinice lokalne samouprave, investitor je dužan da postupi u skladu sa stavom 2 ovog člana."

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 67:

Investitor je dužan ispoštovati ova dva stava, ali nema kaznene odredbe u članu 137 tačka 13, gdje treba dodati u zagradi (član 49, stavovi 1, 2 i 3).

Primjedba/predlog/sugestija 68:

Član 49. Obaveza obezbjeđenja gradilišta

U smislu stava 1 ovog člana treba preciznije odrediti na koji način se mogu nastaviti radovi. Da li se ponavlja procedura za dobijanje građevinske dozvole?

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 68:

Dato u okviru primjedbe.

Primjedba/predlog/sugestija 69:

Član 50 – Obaveza vršenja stručnog nadzora

Dopuniti zaštitom od požara i zaštitom na radu.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 69:

Član dopuniti na sljedeći način: "kontrolu radova koji se nakon zatvaranja, odnosno pokrivanja ne mogu kontrolisati; kontrolu primjene mjera zaštite od požara, kontrolu mjera zaštite i zdravlja na radu, kontrolu primjene mjera za zaštitu životne sredine;

Primjedba/predlog/sugestija 70:

Član 50 – Obaveza vršenja stručnog nadzora

Navesti ko imenuje stručni nadzor. Potrebno je da Stručni nadzor, kao i Revidenta imenuje investitor i akt o imenovanju dostavlja Ministarstvu, radi davanja saglasnosti.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 70:

Dosadašnja praksa je uglavnom pokazala da Investitori imenuju stručni nadzor koji nudi najnižu cijenu, a to su uglavnom oni koji istovremeno vrše nadzor na više objekata i to povremeno. Na ovaj način bi Ministarstvo vršilo provjeru i na osnovu eventualnih registra koje bi vodio imao evidenciju da li se isti inženjer vodi kao nadzor na više objekata nego što je to moguće fizički da postigne. Pravilnikom odrediti koja je norma za vršenje stručnog nadzora, a zakonom propisati kazne za nepoštovanje propisanih norimi.

Primjedba/predlog/sugestija 71:

Član 50 – Obaveza vršenja stručnog nadzora

U obaveze nadzora dodati kontrolu primjene važećih standarda. Ovu rečenicu promijeniti: „saradnju sa projektantom radi obezbjeđenja detalja za nesmetano izvođenje radova i rješavanje drugih pitanja u vezi građenja objekta.“

Predlog: Saradnju sa projektantom u cilju razjašnjenja projekta i rješavanja drugih pitanja u vezi građenja objekta. Odobravanje radioničkih crteža i izvođačkih detalja koje dostavi Izvođač.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 71:

Izvođački detalji se ne trebaju usaglašavati sa projektantom. Oni zavise od raspoložive mehanizacije, uslova na terenu, karakteristika nabavljene opreme, realnih dimenzija na terenu, metodologije izvođenja radova i sl. Projektant nije u posjedu ovih informacija. Izvođačke detalje treba da predloži Izvođač, a da ih odobri Nadzor. Ukoliko Izvođenje nije moguće bez bitnih promjena revidovanog glavnog projekta, onda se primjenjuje član 47.

Primjedba/predlog/sugestija 72:

Član 50 – Obaveza vršenja stručnog nadzora

Izbrisati dio rečenice iz stava 3 ovog člana "definisane faze za koje je neophodno sačiniti izvještaj; davanje tehnoloških i organizacionih upustava izvođaču radova i rješavanje drugih pitanja u vezi građenja objekta;" jer ovo ne mogu biti obaveze stručnog nadzora. Navedeno, pored dinamike i predloga za rješavanje određenih problema moraju biti obaveze Glavnog izvođača i/ili izvođača faze, a stručni nadzor na sve može dati samo saglasnost upisom u dnevnik ili odbijanjem da da saglasnost uz obrazloženje ili predloga izvođaču da napravi drugačije rješenje.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 72:

Navedena rečenica u praksi dovodi Nadzor u situaciju da je dužan da sačinjava dinamiku izvođenja radova, organizuje gradilište i radnu snagu i da izrađuje tehničku dokumentaciju sa detaljima za izvođenje. Ovim je sva odgovornost izvođača radova prenijeta na stručni nadzor.

Primjedba/predlog/sugestija 73:

Član 51 – Vršenje stručnog nadzora

Prvu rečenicu dopuniti na sljedeći način: Zapažanja i manje promjene dokumentacije, tokom vršenja stručnog nadzora, stručni nadzor upisuje u građevinski dnevnik.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 73:

Na navedeni način se vodi evidencija manjih promjena.

Primjedba/predlog/sugestija 74:

Član 52 - Izvještaj o izvršenom stručnom nadzoru

St. 2 i 3 koji se odnosi na mjesečne i konačne izvještaje je nejasan i potrebno je da se precizira radi primjene u praksi. Isto važi i za stav 9.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 74:

Predlog je da se st. 2 i 3 dodatno preciziraju kroz Pravilnik o vršenju stručnog nadzora i detaljnijeg definisanja obrasca mjesečnog i konačnog izvještaja za sve vrste faza. Po pitanju stava 9 i elaborata originalnih terenskih podataka izvedenog stanja - koja je obaveza nadzora da poredi površine iz projekta sa geodetskim snimkom etažne razrade? Neminovno je da će doći do razlika (različito računanje površina, preprojektovanje, greške i odstupanja u toku izvođenje...), pa treba definisati procenat odsutpanja u numerici ili sl.

Primjedba/predlog/sugestija 75:

Član 53 – Tehnički pregled objekta

Stav 4 treba da glasi:

Tehnički pregled objekta ili dijela objekta može se vršiti, odnosno može se odobriti upotreba samo ako je objekat, odnosno dio objekta izgrađen u skladu sa građevinskom dozvolom i revidovanim glavnim projektom, odnosno projektom Izvedenog objekta uz izmjene koje je odobrio nadzor. Nadzor, na zahtjev komisije za tehnički pregled, treba da dostavi spisak promjena koje je odobrio.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 75:

Na ovaj način se omogućava tehnički pregled objekta na kome su urađene promjene dokumentacije u skladu sa ostalim članovima Zakona i pravilnikom kojeg treba donijeti.

Primjedba/predlog/sugestija 76:

Član 53 – Tehnički pregled objekta

Definisati jasne kriterijume i procedure za određivanje vršioca tehničkog pregleda u stavu 6.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 76:

Radi obezbjeđivanja transparentnosti i omogućavanja adekvatnog i stručnog tehničkog pregleda NEOPHODNO je postaviti uslove za određivanje komisije koja mora zadovoljiti minimum sve uslove koje zadovoljavaju vršioci stručnog nadzora i još dodatnih kriterijuma.

Primjedba/predlog/sugestija 77:

Član 53 – Tehnički pregled objekta

Dopuniti stav 9 da je Investitor dužan da dostavi vršiocu tehničkog pregleda svu potrebnu dokumentaciju, pa između ostalog i konačni izvještaj stručnog nadzora.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 77:

Dati na uvid svu neophodnu gradilišnu i tehničku dokumentaciju kako bi se kvalitetno obavio tehnički pregled objekta.

Primjedba/predlog/sugestija 78:

Član 55 – Postupanje po izvještaju

Korigovati stav 3 jer navedeno dovodi do situacije da je praktično zabranjeno ukazati na mogući propust koji se uoči u drugom ponovnom tehničkom pregledu.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 78:

Umjesto formulacije "Kod ponovnog tehničkog pregleda kontrolišu se samo oni radovi koje je trebalo popraviti ili naknadno uraditi." treba napisati "Kod ponovnog tehničkog pregleda kontrolišu se prvenstveno oni radovi koje je trebalo popraviti ili naknadno uraditi, što ne sprečava vršioca tehničkog pregleda da dopuni listu primjedbi, ako se za to ukaže potreba".

Primjedba/predlog/sugestija 79:

Član 57 – Zahtjev za izdavanje upotrebne dozvole

Korigovati stav 3. Treba da stoji „...od dana dobijana konačnog izvještaja o vršenju tehničkog pregleda“, a ne izvještaja o vršenju stručnog nadzora. Takođe, potrebno je dostaviti i dokaz da je regulisana naknada za stručni nadzor i vršioca tehničkog pregleda. U ovom članu se navodi Izjava izvođača radova, da li je to prihvatljivo?

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 79:

Nije navedeno konačni izvještaj o tehničkom pregledu objekta.

Primjedba/predlog/sugestija 80:

Član 59 – Uslov upotrebe objekta

Izuzetno, za objekte ili infrastrukturu iz čl. 5 ovog zakona zahtjev iz stava 3 može se podnijeti u roku od 60 dana od dana prijema upotrebne dozvole.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 80:

U praksi se pokazalo da uknjižba novoizgrađenih objekata iziskuje značajno duže vrijeme od zakonom predviđenog. Naime, nakon završetka gradnje potrebno je angažovati geodetsku agenciju, objekat snimiti i sačiniti odgovarajući elaborat, te takav elaborat dostaviti katastru na ovjeru. Tek po izvršenoj ovjeri može se podnijeti zahtjev za knjiženje u listu nepokretnosti.

Korekcija ovog člana može se izvršiti i generalnom promjenom roka iz stava 3, koji bi se odnosio na sve građevinske objekte, a koji sada iznosi 15 dana.

Primjedba/predlog/sugestija 81:

Član 60 - Probni rad i funkcionalno ispitivanje

U ovom članu u posljednjem stavu pominje se obaveza koju definiše Glavni projekat. Neophodno je sve ovakve članove koji se pozivaju na glavni projekat uvrstiti kao obavezu u članu 12 i u odgovarajućem Pravilniku koji definiše bliži sadržaj tehničke dokumentacije.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 81:

Dato u okviru primjedbe.

Primjedba/predlog/sugestija 82:

Član 60 - Probni rad i funkcionalno ispitivanje

Zar se ovo ne uređuje posebnim standardima za svaki objekat ponaosob?

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 82:

Zbog čega se uslovi i trajanje „probnog rada“ utvrđuju glavnim projektom? Ko ovo utvrđuje? Kojim projektom? Pa funkcionisanje objekta npr. hotela zavisi od velikog broja faktora, mašina i postrojenja, uređaja za klimatizaciju/ventilaciju, rasvjete, električnog napajanja, požarne zaštite, itd.

Primjedba/predlog/sugestija 83:

Član 67 – Uklanjanje dotrajalih objekata

Dopuniti zaštitom od požara.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 83:

Stav 1 ovog člana treba da glasi: Nadležni inspekcijski organ naložiće, po službenoj dužnosti ili na zahtjev zainteresovanog lica, uklanjanje objekta za koji se utvrdi da je usljed dotrajalosti, nedostataka ili većih oštećenja ugrožena stabilnost, opasnost od požara, radi čega predstavlja neposrednu opasnost za život i zdravlje ljudi, za susjedne objekte i za bezbjednost saobraćaja.

Primjedba/predlog/sugestija 84:

Član 70 - Privremeni objekti

Obrisati stav koji se odnosi na izuzetke jer takva praksa nije u skladu sa pravilima struke i degradira prostor.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 84:

„Izuzetno od stava 3 ovog člana, montažni objekti za servisiranje i pranje vozila mogu imati površinu do 250 m² a montažne hale i hangari površinu do 500 m² i mogu se postavljati odnosno graditi van prostora obuhvaćenog planom detaljne razrade samo na površinama namijenjenim za građenje“.

Primjedba/predlog/sugestija 85:

Član 70 – Privremeni objekti

Definisati nadležnost inspekcijskog organa koji njih "pokriva".

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 85:

U važećem Zakonu su za ovo bili nadležni komunalni inspektori i imali smo pojam "komunalni red". Treba na osnovu primjera iz prakse, ovo precizno definisati.

Primjedba/predlog/sugestija 86:

Član 70 – Privremeni objekti

U stavu 3 tačka 2, nakon postojećeg teksta dodati riječi „uključujući objekte prenosnog i distributivnog sistema električne energije“.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 86:

U ovom članu predviđeno je da privremeni objekti, između ostalog, mogu biti i montažni objekti površine do 30m². Ovu normu treba precizirati, odnosno eksplicitno predvidjeti da se pod takvim objektima mogu smatrati i energetske objekti (mobilne trafostanice), koje bi se postavile na određenoj lokaciji u slučaju nastupanja okolnosti bliže opisanih u predloženim izmjenama narednog člana (čl. 71).

Primjedba/predlog/sugestija 87:

Član 71 - Program privremenih objekata

Izuzetno, privremeni objekti prenosnog ili distributivnog sistema električne energije mogu se postaviti mimo Programa privremenih objekata, u trajanju ne dužem od 90 dana, ukoliko nastupe okolnosti koje mogu dovesti do poremaćaja u napajanju električnom energijom, nastanka prekomjerne štete za građane i privredu ili mogu ugroziti ostvarenje javnog interesa.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 87:

Program privremenih objekata donosi se unaprijed, pri čemu nije moguće predvidjeti okolnosti koje mogu dovesti do potrebe montaže objekata ili infrastrukture za privremenu isporuku javnih usluga (napajanje električnom energijom, vodosnabdijevanje, napajanje gasom ili toplotnom energijom...) u slučaju veće havarije ili dužih beznaponskih stanja.

Primjedba/predlog/sugestija 88:

Član 72 – (Pomoćni objekti) Pojam

Definisati nadležnost inspekcijskog organa koji njih "pokriva".

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 88:

U važećem Zakonu su za ovo bili nadležni komunalni inspektori i imali smo pojam "komunalni red". Treba na osnovu primjera iz prakse, ovo precizno definisati.

Primjedba/predlog/sugestija 89:

Član 75 - Uslovi izrade tehničke dokumentacije

Dodati stav da jedno fizičko lice može biti nosilac licence u samo jednom privrednom društvu. Razmotriti da se i sa fizičkim licima može zaključiti ugovor o radu.

Primjedba/predlog/sugestija 90:

Član 77 – Vodeći i odgovorni projektant

Vratiti tri godine, kao u važećem Zakonu.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 90:

Priličan broj mladih kolega koji rade u projektanskim kućama za male naknade na ovaj način se primoravaju da još dvije godine rade bez povećanja naknade, slično i na gradilištima.

Primjedba/predlog/sugestija 91:

Član 77 – Vodeći i odgovorni projektant

Pojasniti VII 1 podnivo okvira kvalifikacija i dopuniti član sa diplomiranim inženjerom i nivoom studija sa stečenim 240 ECTS bodova, po važećem sistemu obrazovanja.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 91:

Potrebno je zakonski precizno definisati ovaj uslov da bi se izbjeglo pogrešno tumačenje i mogući nesporazumi među generacijama.

Primjedba/predlog/sugestija 92:

Članovi 78 - Određivanje vodećeg projektanta

Dopuniti član sa „Licencirani elektro inženjer-smjer elektronika, telekomunikacije i računari: telekomunikaciona infrastruktura i povezana oprema, sistemi video nadzora, CATV sistemi, alarmni i video interfonski sistemi, instalacije sistema za dojavu požara u objektima i dr“;

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 92:

Zakonski uskladiti nazive Licenci sa nazivima diploma Univerziteta Crne Gore, Elektrotehničkog fakulteta, kao optimalno zakonsko rješenje u cilju preciziranja uslova za sticanje licenci. Takođe, opseg djelatnosti treba dodatno precizirati u skladu sa dosadašnjim praksom i nazivima djelova projekta.

Primjedba/predlog/sugestija 93:

Član 80 - Uslovi revizije tehničke dokumentacije, stručnog nadzora, tehničkog pregleda i projektantskog ~~zakona~~ nadzora

Zamijeniti izraz "revizor" izrazom "revident", kao što je dato u naslovu člana 81. Izraz revizor ne pripada strukama iz ovog nacrtu zakona.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 93:

Ako izradu tehničke dokumentacije obavlja privredno društvo (u daljem tekstu: projektant), a kasnije imamo pojmove vodeći projektant i odgovorni projektant, onda po analogiji, treba da reviziju tehničke dokumentacije obavlja privredno društvo (u daljem tekstu: revident), a u tekstu uskladiti pojmove vodeći revident i odgovorni revident.

Primjedba/predlog/sugestija 94:

Član 80 - Uslovi revizije tehničke dokumentacije, stručnog nadzora , tehničkog pregleda i projektantskog nadzora

Definisati kako je zaposlen nadzorni inženjer. Dodati stav da jedno fizičko lice može biti nosilac licence u samo jednom privrednom društvu. Razmotriti da se i sa fizičkim licima može zaključiti ugovor o radu.

Primjedba/predlog/sugestija 95:

Član 81 - Vodeći i odgovorni revident i nadzorni inženjer

Pojasniti VII 1 podnivo okvira kvalifikacija i dopuniti član sa diplomiranim inženjerom i nivoom studija sa stečenim 240 ECTS bodova, po važećem sistemu obrazovanja.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 95:

Potrebno je zakonski precizno definisati ovaj uslov da bi se izbjeglo pogrešno tumačenje i mogući nesporazumi među generacijama.

Primjedba/predlog/sugestija 96:

Član 82 - Projektantski nadzor

Stav 3 nije dobro definisan. Zašto nema projektanskog nadzora za objekte infrastrukture ako znamo da se oni više mijenjaju, prilagođavaju situaciji na terenu, radi objektivnih okolnosti?

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 96:

Međusobna usklađenost članova u cilju preciznosti na osnovu člana 46 projektantski nadzor za objekte osnovnog stanovanja je obavezan (rešenje o imenovanju). Član 82 to ne definiše.

Primjedba/predlog/sugestija 97:

Član 82 - Projektantski nadzor

Stav 4 uskladiti sa granicom postavljenom na 5000m² koja se ponavlja kroz čitav nacrt zakona. Izuzetno od stava 3 ovog člana, organ nadležan za izdavanje građevinske dozvole može da odredi obavezu angažovanja projektantskog nadzora u rješenju o građevinskoj dozvoli za objekte od opšteg interesa i objekte površine preko 5.000 m².

Primjedba/predlog/sugestija 98:

Član 85 - Rukovodilac građenja i odgovorni inženjer građenja

Vratiti tri godine, kao u važećem Zakonu.

Primjedba/predlog/sugestija 99:

Član 86 - Posebni uslovi za odgovornog inženjera građenja

Brisati član.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 99:

Da li navedeno u ovom članu znači da odgovorni inženjer građenja građevinske struke ne može biti ni odgovorni inženjer građenja zgrada za fazu arhitekture ako nema 10 godina radnog iskustva? Nije jasno da li i tada može ako je hidro, saobraćajnog ili drugog smjera. Sada na gradilištima imamo građevinske inženjere sa različitim smjerovima.

Član 86 stav 2 – Da li odgovorni inženjer građenja arhitektonske struke, bilo kog smjera, posle 10 godina iskustva na zgradama može biti odgovorni inženjer za fazu konstrukcije?

U praksi je situacija drugačija. Pretežno kolege arhitektonske struke nijesu na gradilištu. Vrlo često nemamo na gradilištima ni rukovodioce, a tek odgovorne inženjere.

Postoji mogućnost zloupotrebe tj. pokrivanje licencama bez ili sa malim prisustvom odgovornih inženjera na gradilištima.

Neophodan je Registar građenja sa podacima kako bi stručna javnost bila upoznata ko je odgovaran za koje gradilište. Kontrolom gradilišta od strane Ministarstva ili IKCG podaci iz registra bi mogli da se provjeravaju, tako bi se omogućila kontrola rada licenciranih inženjera.

Primjedba/predlog/sugestija 100:

Član 87 - Određivanje rukovodioca građenja

Dopuniti član sa „Licencirani elektro inženjer-smjer elektronika, telekomunikacije i računari: telekomunikaciona infrastruktura i povezana oprema, sistemi video nadzora, CATV sistemi, alarmni i video interfonski sistemi, instalacije sistema za dojavu požara u objektima i dr“;

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 100:

Zakonski uskladiti nazive Licenci sa nazivima diploma Univerziteta Crne Gore, Elektrotehničkog fakulteta, kao optimalno zakonsko rješenje u cilju preciziranja uslova za sticanje licenci. Takođe, opseg djelatnosti treba dodatno precizirati u skladu sa dosadašnjim praksom i nazivima djelova projekta.

Primjedba/predlog/sugestija 101:

Član 90 - Vođa projekta

Na kraju člana dodati novi stav koji glasi:

Primjena počinje 2 godine nakon što Ministarstvo odredi listu međunarodno priznatih sertifikata.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 101:

Mora biti obezbijeđen prelazni period u kome bi inženjeri stekli potrebne sertifikate. U suprotnom će doći do blokade investicija, odnosno do situacije da jedna osoba bude vođa projekta na velikom broju značajnih investicija. Ovu ulogu će obavljati samo na papiru jer je fizički nemoguće kvalitetno voditi istovremeno nekoliko višemilionskih investicija.

Iz istog razloga ograničiti broj projekata na kojima jedna osoba može istovremeno da se pojavi kao vođa projekta, u cilju obezbijeđenja kvaliteta navedene usluge.

Primjedba/predlog/sugestija 102:

Član 99 - Podnošenje dokaza

Ukoliko se u državi iz koje dolazi strano fizičko lice djelatnost obavlja bez posebnog ovlašćenja, umjesto dokaza iz stava 1 tačka 2 ovog člana uz prijavu se prilaže dokaz da je podnosilac prijave djelatnost u svojstvu obavljao u punom ili nepunom radnom vremenu, u ukupnom trajanju od najmanje godinu dana u poslednjih deset godina u državi članici u kojoj ta struka, odnosno profesija nije uređena posebnim zakonima. Povećati potrebno iskustvo sa godinu dana na minimum 5 godina, odnosno uskladiti sa zahtjevom za domaće inženjere.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 102:

Potrebno iskustvo povećati da uslovi ne bi bili znatno manji od uslova koji se traže našim inženjerima pri dobijanju licence. Dodatno je besmisleno što se ovako povlašćen status obezbjeđuje licu koje dolazi iz zemlje u kojoj je inženjerska struka slabije uređena nego kod nas. Ne može se od ovog lica tražiti dokaz je radio u svojstvu ovlašćenog inženjera, ako se u istoj rečenici konstatuje da u njegovoj zemlji nema tih ovlašćenja.

Primjedba/predlog/sugestija 103:

Član 100 – Priznavanje ugovora o osiguranju

Pojasniti način provjere garancije u skladu sa ovim zakonom.

Primjedba/predlog/sugestija 104:

Član 101 – Stručni ispit

Vratiti tri godine, kao u važećem Zakonu.

Primjedba/predlog/sugestija 105:

Član 103 - Odgovornost za štetu i osiguranje od profesionalne odgovornosti

Ovaj član nije saglasan sa članom 125 tačka 11.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 105:

Za domaće subjekte se odgovornost odnosi na pravna lica, a za strance se osiguranje odnosi na fizička lica.

Primjedba/predlog/sugestija 106:

Član 104 – Izdavanje licence

Poslije stava 4 treba dopisati stav 5 i 6, odnosno nije ih trebalo ni brisati (kao u važećem Zakonu).

"Na osnovu licence fizičkog lica može se izdati licenca za obavljanje djelatnosti samo jednom privrednom društvu. Licenca se ne može izdati privrednom društvu po osnovu dopunskog rada fizičkog lica."

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 106:

Ova dva stava treba obavezno dodati, kao i sljedeći stav:

"Licenca se može izdati privrednom društvu samo na osnovu rada licenciranog inženjera, sa punim radnim vremenom". Ovdje je bilo ranije raznih pravnih zloupotreba i treba biti oprezan.

Uz ovo je potrebno precizirati, i ako je to definisano Zakonom o radu i Zakonom o PIO:

1/ Mogućnost zapošljavanja penzionera na poslovima odgovornih lica (projektovanje, revizija, građenje, nadzor, tehnički pregled). Potrebno je uzeti u obzir da imamo dvije kategorije: prijevremena i starosna penzija. Pensionerima je Zakonom o PIO dozvoljeno da kao starosni penzioneri obavljaju ove djelatnosti, uz obavezan dokaz o zdravstvenoj, odnosno radnoj sposobnosti.

Međutim, Zakonom o radu je precizno definisano da zaposlenom radni odnos prestaje po sili zakona sa 66 godina starosti (muškarci), osim ako isti nije preduzetnik, vlasnik ili osnivač firme. Ovdje bi se morao uvesti red, preciznim odredbama.

2/ Postavlja se i pitanje koje nema decidan odgovor: da li privredno društvo može dobiti licencu na osnovu licence zaposlenog penzionera. Ne treba dopustiti, ali je potrebno to napisati ili u zakonu ili podzakonskom aktu.

Primjedba/predlog/sugestija 107:

Član 111 - Inženjerska komora Crne Gore i Komora arhitekata i planera Crne Gore.

Mijenja se na način što se naziv na kraju člana „Komora“ mijena u množinu i glasi „Komore“.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 107:

Tehnička ispravka.

Primjedba/predlog/sugestija 108:

Član 111 - Inženjerska komora Crne Gore i Komora arhitekata i planera Crne Gore
Predvidjeti mogućnost formiranja više od dvije Komore, po analogiji sa rješenjem u hrvatskom zakonodavstvu.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 108:

Ovo zakonsko rješenje je omogućilo izdvanjanje jedne strukovne komore iz sastava IKCG.
Isto pravo treba omogućiti i ostalim strukovnim komorama, ukoliko se za navedeno rješenje izjasni većina članova i ukoliko se isto pokaže finansijski održivim.

Primjedba/predlog/sugestija 109:

Član 113 - Pravni položaj
Stav 3 mijenja se i glasi: „Komore se registruju u skladu sa Zakonom“.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 109:

Registracija privrednih subjekata uređena je Zakonom o privrednim subjektima.

Primjedba/predlog/sugestija 110:

Član 114 - Statut i nadzor
Stav 3 mijenja se i glasi iza riječi „Komore“ dodaju se riječi:“u dijelu realizacije javnih ovlašćenja.“

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 110:

Član 112 utvrđuje Komoru kao samostalnu, strukovna organizaciju, nezavisnu u svom radu.
Nadzor Ministarstva je logičan, ali samo u dijelu vršenja javnih ovlašćenja i ne treba da se proširuje na nadležnost koja se odnosi na nezavisnost strukovne organizacije. U suprotnom, član 112 gubi smisao i Komora postaje organ izvršne vlasti.

Primjedba/predlog/sugestija 111:

Član 115 – Javnost rada
Mijenja se i glasi: u stavu 2 iza riječi „Komore“ dodaju se riječi “u vezi javnih ovlašćenja“, a na kraju stava 2, iza riječi „Komore“ dodaje se zarez i riječi :“a drugi akti na internet stranici Komore“.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 111:

Objavljivanje akata u Službenom listu zahtijeva određenu proceduru i troškove. Akti koji se tiču vršenja javnih ovlašćenja treba da se objavljuju u Službenom listu, a ostale akte dovoljno je objaviti na web stranici Komore.

Primjedba/predlog/sugestija 112:

Član 116 - Članstvo
Stav 1 dopuniti: , održavanja inženjerskih objekata, poslove tehničkog nadzora, rukovanja energetskim objektima i upravljanje tehničkim sistemima i energetskim objektima.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 112:

Najveći broj inženjera iz oblasti energetike radi poslove koji su vezani za upravljanje, održavanje i rukovođenje energetske objektima, a značajno manji broj na poslovima građenja ili im je to povremeni posao. Interes svih inženjera je da budu dio strukovnog udruženja koje se zove: Inženjerska komora. Iz tog razloga treba da inženjeri koji obavljaju ove poslove imaju svoje mjesto i jednak tretman sa drugima u Inženjerskoj komori.

Primjedba/predlog/sugestija 113:

Član 119 - Upisnina i članarina

Stav 1 mijenja se i glasi: Za upis u registar članova Komore plaća se upisnina, u iznosu koji odredi Komora. Članovi Komora plaćaju godišnju članarinu. Naknade iz stava 1 ovog člana utvrđuje Komora.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 113:

Treba razdvojiti upisninu i članarinu u dva stava, kao dva različita izvora prinadležnosti. Nadležnost Ministarstva u dijelu koji je novina u odnosu na postojeći Zakon, da daje saglasnost na upisninu i članarinu, je u suprotnosti sa samostalnošću i nezavisnošću strukovne organizacije. Ministarstvo ima svog člana u organu upravljanja i ima mogućnost da utiče u procesu donošenja odluka, tako da ova dupla kontrola nije prihvatljiva, pogotovo što se odnosi na djelatnost koja nije niti može biti javno ovlašćenje.

Primjedba/predlog/sugestija 114:

Član 125 - Djelokrug poslova

Stav 6 mijenja se i glasi: iza riječi „Komore“ dodaju se riječi „u vezi vršenja javnih ovlašćenja“.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 114:

Saglasnost Ministarstva je logična na Statut i druge akte koji se odnose na vršenje javnih ovlašćenja, ali ne i na druge akte. Komora treba da je samostalna i nezavisna u vršenju svojih drugih profesionalnih poslova.

Primjedba/predlog/sugestija 115:

Član 125 - Djelokrug poslova

U tač.5, 6, 7 i 8 - treba brisati pojam stručnog osposobljavanja.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 115:

Pojam stručnog osposobljavanja nije primjeren za visoko obrazovani kadar i ovaj član treba uskladiti sa članom 102, ovog nacrtu zakona.

Primjedba/predlog/sugestija 116:

Član 127 - Imovina Komore

Stav 1 se briše.

Stav 2 postaje stav 1, stav 3 postaje stav 2, stav 4 postaje stav 3, stav 5 postaje stav 4.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 116:

Svi subjekti prava, fizička i pravna lica, imaju zakonsku mogućnost da imaju imovinu i nije potrebna ova konstatacija.

Primjedba/predlog/sugestija 117:

Član 129 – Sredstva za rad Komore

U stavu 1 dodati tačku 5 koja glasi: „budžeta Crne Gore“.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 117:

Sredstva iz Budžeta Crne Gore se odnose na poslove prenijetih ovlašćenja i povjerenih poslova.

Primjedba/predlog/sugestija 118:

Član 131 - Inspekcijski nadzor

Definisati da građevinski inspektor može biti samo diplomirani arhitekta ili diplomirani inženjer.

Primjedba/predlog/sugestija 119:

Član 131 - Inspekcijski nadzor

U stavu 3 brisati riječi "urbanističkog inspektora" i definisati "građevinskog inspektora".

Ovim članom je potrebno definisati i ko može obavljati posao građevinskog inspektora. Bez obzira na unutrašnju organizaciju zaposlenih u javnom sektoru, trebalo bi propisati da urbanistički i građevinski moraju posjedovati odgovarajuće licence.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 119:

Nije logično da lice koje ne posjeduje licencu kontroliše, naređuje i kažnjava lice sa licencom, i to po osnovu usko stručnih pitanja, kao što su na primjer:

"- da li se građenje objekta vrši u skladu sa revidovnim glavnim projektom i izdatom građevinskom dozvolom

- da li se građenje objekta vrši prema propisima za izgradnju objekata i važećim propisima, standardima, tehničkim normativima i normama kvaliteta u oblasti izgradnje objekata;

- da li građevinski materijali i prefabrikovani elementi koji se ugrađuju odgovaraju propisima i standardima, te da li su izvođač i investitor za njih pribavili potreban atest, odnosno da li vrše potrebna ispitivanja materijala i elemenata u skladu sa zakonom kojim se uređuju građevinski proizvodi;"

Primjedba/predlog/sugestija 120:

Član 134 - Ovlašćenja građevinskog inspektora

Korigovati stav 1 tačku 24.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 120:

Ova nadležnost građevinskog inspektora se preklapa sa članom 39 tačka 11 Zakona o legalizaciji bespravnih objekata (nadležnost inspektora zaštite prostora).

Primjedba/predlog/sugestija 121:

Član 152 - Objekti od posebnog interesa za lokalnu samoupravu

Član je problematičan.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 121:

Ako se želi napraviti neki izuzetak, jedino bi to po mom mišljenju uz izuzetak za infrastrukturne objekte, mogli biti: *"objekti ruralnog razvoja (poljoprivredni, stočarstva, vinogradarstva, voćarstva); objekti u kojima se pružaju ugostiteljske usluge u seoskom domaćinstvu."* Dakle, samo objekti koji služe razvoju poljoprivrede i seoskog turizma.

Primjedba/predlog/sugestija 122:

Član 152 - Objekti od posebnog interesa za lokalnu samoupravu
Samo infrastrukturni objekti mogu biti predmet ovoga člana.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 122:

Sportski objekti i drugi objekti koji podrazumijevaju kolektivnu upotrebu (stadioni, garaže, groblja) se ne mogu praviti van planiranih prostora, jer isto nije u skladu sa osnovnim principima planiranja.

Primjedba/predlog/sugestija 123:

Član 158 – Usklađivanje poslovanja

Stav 1 mijenja se i glasi: iza riječi “objekata” dodaju se riječi: “restrukturira se u skladu sa Zakonom o privrednim društvima. Inženjerska komora Crne Gore nastavlja sa radom, a izdvaja se i osniva Komora arhitekata i planera Crne Gore, u djelokrugu utvrđenom ovim zakonom. Ostali tekst stava 1 se briše.

Stav 4 mijenja se i glasi: iza riječi „imovine“ dodaju se riječi:“i obaveza“, a riječi „na dan“ brišu se i zamjenjuju sa riječima“do dana“.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 123:

Zakonom o privrednim subjektima, regulisano je osnivanje, registracija, upravljanje, restrukturiranje, prestanak i druga pitanja od značaja za rad...

Članom 239 stav 3, Zakon jasno predviđa i reguliše načine restrukturiranja privrednih subjekata, a u tački 3 jasno predviđa ovu situaciju kad se iz jednog većeg subjekta izdvaja jedan manji dio i osniva kao novi subjekt uz prenos dijela imovine shodno udjelu u zajedničkoj imovini. U predmetnom nacrtu Zakona nije jasno artikulirano šta tačno biva sa Inženjerskom komorom Crne Gore koja je već upisana u CRPS? Da čli se gasi pa opet registruje, što bi bio apsurd i uticalo bi negativno na niz procesa, ugovore, sporazume, radne odnose i niz pitanja.

IKCG je već registrovana shodno Zakonu o privrednim subjektima, a nova Komora arhitekata i planera CG se svakako mora registrovati kao novi subjekt i to treba jasno uraditi na način koji je već uređen Zakonom o privrednim subjektima.

Primjedba/predlog/sugestija 124:

Član 159 - Tehnički propisi

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 124:

Vratiti tekst iz člana 72 važećeg Zakona.

Primjedba/predlog/sugestija 125:

Konflikt interesa: Nedostaje član koji reguliše konflikt interesa na relaciji projektant-revident, nadzor-izvođač.

Primjedba/predlog/sugestija 126:

Kontrolni nadzor: Komorama u nadležnostima omogućiti da vrši kontrolni nadzor nad radom svojih članova, kao i donošenje pravilnika o vršenju istog, čime bi se značajno olakšao rad inspekcijskih nadzora.

Primjedba/predlog/sugestija 127:

Potrebno je ograničiti privredna društva da ne mogu istovremeno imenovati istog odgovornog inženjera na veći broj gradilišta. Za rukovodioca građenja i rukovodioca stručnog nadzora propisati stalno prisustvo na jednom gradilištu, uz izuzetak na dva gradilišta koja su u neposrednoj blizini.

Potpredsjednica Upravnog odbora IKCG
Maja Velimirović Petrović, dipl.inž.arh.